

ALLMÄNNA AVTALSBESTÄMMELSER
Gäller från 2007-01-01

AB-DF:7

Allmänna Avtalsbestämmelser och Definitioner-Förklaringar

Gäller från 2007-01-01

ALLMÄNNA AVTALSBESTÄMMELSER

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsbrevet som tillsammans med detta villkor och övriga åsatta försäkringsvillkor utgör försäkringsavtalet.

Samtliga villkor är indelade efter ett gemensamt system, vilket medför att numreringen inte alltid är löpande.

Kursiv stil anger när ord, uttryck eller begrepp finns förklarade i kapitel Definitioner – Förklaringar i detta villkor.

Innehåll

XX	ALLMÄNNA AVTALSBESTÄMMELSER	Sid
	Försäkringsavtalet	3
	Premiebetalning	3
	Uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet i förtid	3
	Upplysningsplikt och riskökning	4
	Säkerhetsföreskrifter och påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift	5
	Allmänna undantag	5
	Åtgärder vid skada	6
	Skadereglering - Preskription	7
	Tidpunkt för betalning av ersättning	9
	Dubbelförsäkring	10
	Force Majeure	10
	Återkrav	10
	Försäkringsavtalslagen med mera	10
	DEFINITIONER – FÖRKLARINGAR	11

XX ALLMÄNNA AVTALSBESTÄMMELSER

32 Försäkringsavtalet

- 32.1 Försäkringstiden Försäkringstiden räknas från kl. 00.00 begynnelse dagen och är ett år, om inte annat anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen räknas försäkringstiden dock först från den tidpunkt då försäkringsavtalet ingås.
- 32.2 Förnyelse av försäkringsavtalet Om någon av parterna inte önskar förnya försäkringen, skall motparten underrättas om detta senast 30 dagar före försäkringstidens slut. Skickas meddelandet senare förlängs försäkringen med lika många dagar som meddelandet är försenat.
- Om högre premie eller ändrade villkor skall gälla för den nya försäkringen skall Moderna Försäkringar meddela detta senast då premieavin sänds ut.

33 Premiebetalning

- 33.1 Första premie Premien skall betalas i förskott. Moderna Försäkringars ansvar inträder vid försäkringens början, även om premien inte har betalats. Detta gäller under förutsättning att premien betalats inom 14 dagar efter det att Moderna Försäkringar skickat ut premieavin.
- Betalas premien inte inom denna tid, föreligger dröjsmål med premiebetalningen och Moderna Försäkringar har då rätt att säga upp försäkringen. Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp, inträder Moderna Försäkringars ansvar först från dagen efter betalningen.
- 33.2 Förnyelsepremie Premien för förnyad försäkring skall betalas senast på det nya avtalets begynnelse dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än 30 dagar efter det att Moderna Försäkringar skickat ut premieavin. Betalas premien senare föreligger dröjsmål och Moderna Försäkringars ansvar inträder först från dagen efter betalningen.
- 33.3 Tilläggspremie under försäkringstiden Om tilläggspremien under försäkringstiden i sin helhet är föranledd av att försäkringen utökats med ett nytt försäkringsmoment, gäller för tilläggspremien vad som sagts under punkt 33.1 om första premien.
- Om tilläggspremien i övriga fall inte betalats inom 14 dagar efter det att Moderna Försäkringar skickat ut premieavin, begränsas Moderna Försäkringars ansvar till vad som svarar mot erlagd premie.
- 33.4 Premieåterbetalning när försäkringsavtalet upphör i förtid Upphör Moderna Försäkringars ansvar i förtid, återbetalar Moderna Försäkringar oförbrukad del av premien.
- Moderna Försäkringar har rätt att för försäkringstiden fram till dess att försäkringsavtalet upphört efter uppsägning, erhålla den premie som skulle ha varit tillämplig, om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden.

34 Uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet i förtid

- 34.1 Moderna Försäkringars rätt till uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet i förtid Moderna Försäkringars rätt till uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet i förtid.
- 34.1.1 Dröjsmål med premiebetalning Moderna Försäkringar har rätt att vid dröjsmål med betalningen av den första premien säga upp försäkringsavtalet. Uppsägningen får verkan tre dagar efter den dag då den avsändes. Vid dröjsmål med betalning av premien för en senare premieperiod än den första upphör dock försäkringen att gälla först 7 dagar efter det att Moderna Försäkringar sänt ut en påminnelse om premiens förfallodag till försäkringstagaren.

34.1.2 Åsidosättande av förpliktelse/ändrade förhållanden

Om Moderna Försäkringar har rätt att säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, om

- försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot Moderna Försäkringar (se punkt 35.1)
- ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som Moderna Försäkringar inte kan antas ha tagit i beräkning (se punkt 35.2).

Uppsägningen skall göras skriftligen och med 14 dagars uppsägningstid, räknat från när Moderna Försäkringar avsände den. Uppsägningen skall ske utan oskäligt dröjsmål från det att Moderna Försäkringar fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

Moderna Försäkringar kan i stället för att säga upp försäkringen enligt första stycket välja att ändra försäkringsvillkoren under försäkringstiden. Om sådan ändring görs gäller det som sägs om uppsägning i andra stycket.

34.2 Försäkringstagarens rätt till uppsägning av försäkringsavtalet i förtid

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringsavtalet om

- Moderna Försäkringar väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsavtalet
- försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet, eller
- Moderna Försäkringar har ändrat försäkringsvillkoren med stöd av 34.1.2 tredje stycket (FAL 8:6 tredje stycket).

35 Upplysningsplikt och riskökning

35.1 Upplysningsplikt

Den som vill teckna en företagsförsäkring skall på Moderna Försäkringars begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring skall meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren skall ge riktiga och fullständiga svar på Moderna Försäkringars frågor. Även utan förfrågan skall försäkringstagaren lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen.

Under försäkringstiden skall försäkringstagaren på begäran ge Moderna Försäkringar upplysningar om förhållanden som anges i första stycket ovan.

En försäkringstagare som inser att Moderna Försäkringar tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen är skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

35.1.1 Påföljd vid åsidosättande av upplysningsplikt

Premie och försäkringsvillkor grundar sig på de uppgifter som lämnades då försäkringen tecknades eller förnyades. Har försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet eftersatt sin upplysningsplikt och kan Moderna Försäkringar visa att det inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts, är Moderna fritt från ansvar för inträffade försäkringsfall.

Kan Moderna Försäkringar visa att det skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats är Moderna Försäkringars ansvar begränsat till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt.

Har Moderna Försäkringar inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats, skall ansvaret anpassas efter detta.

35.2 Ändrade förhållanden – Riskökning

Ändras de förhållanden som ligger till grund för försäkringen och medför ändringen ökad risk för skada skall försäkringstagaren meddela detta till Moderna Försäkringar.

35.2.1 Påföljd vid riskökning och försummelse att anmäla sådan

Medför ändringen ökad risk för skada och har försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet underlåtit att meddela Moderna Försäkringar ändringen, begränsas ansvaret på samma sätt som angetts i punkt 35.1.1.

- 35.3 Försäkringsförmedlare
- Då försäkringen tecknats genom försäkringsförmedlare gäller följande.
- Återkallas försäkringsförmedlarens fullmakt helt eller delvis skall försäkringstagaren genast meddela detta till Moderna Försäkringar.
  - Försäkringsförmedlaren har en skyldighet att vidarebefordra all information av betydelse för försäkringsskyddet från Moderna Försäkringar till försäkringstagaren.
  - Uppgifter och upplysningar lämnade av försäkringsförmedlaren till bolaget anses som lämnade av försäkringstagaren.

38 Säkerhetsföreskrifter och påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Den försäkrade, anlitate uppdragstagare/entreprenörer och berörda arbetstagare är skyldiga att iaktta i försäkringsavtalet angivna säkerhetsföreskrifter som Moderna Försäkringar meddelat i syfte att förhindra eller begränsa skada.

38.1 Generella föreskrifter

Den försäkrade skall utöver nedan angivna föreskrifter iaktta

- Försäkringsförbundets tekniska rekommendationer FTR
- de föreskrifter som anges i försäkringsbrevet, allmänna avtalsbestämmelser i detta villkor, eller i särskilt villkor
- de föreskrifter som meddelas av tillverkare, leverantör, besiktningsman eller motsvarande, i syfte att förhindra eller begränsa skada
- de föreskrifter – med tillämpningsföreskrifter – som i syfte att förhindra eller begränsa skada meddelats i lag eller förordning om till exempel
  - brandfarliga och explosiva varor i lag (1988:868) samt förordning (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor
  - elektrisk starkströmsanläggning i förordning (1957:601) om elektriska starkströmsanläggningar samt förordning (1993:1068) om elektrisk materiel, samt övriga lagar och förordningar som är tillämpliga i den försäkrade verksamheten.

38.2 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

Har säkerhetsföreskrift inte iakttagits kan avdrag göras med upp till 100 % av annars utgående ersättning.

Avdrag görs inte om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften iakttagits eller om den som har tillsyn över att föreskriften iakttagits inte kan lastas för att den åsidosatts.

39 Allmänna undantag

39.1 Atomkärnprocess och strålningskada

Ersättning lämnas inte för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess eller strålning från produkter innehållande radioaktivt material.

39.2 Krig, terrorism eller upplöpp

Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror, upplöpp, terrorism, sabotage eller åtgärd av makthavare som obehörigen tagit makten.

39.3 Grov vårdslöshet, uppsåt och förutsebar skada

Moderna Försäkringar är inte ansvarigt gentemot försäkrad för skada som denne orsakat genom grov vårdslöshet eller till någon del orsakat med uppsåt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Ersättning lämnas dock om den försäkrade kan visa att denne inte varit medveten om och heller inte borde ha varit medveten om skaderisken.

- 39.4 Leverantörsåtagande** Är leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar Moderna Försäkringar inte kostnader för detta. Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sitt åtagande och den försäkrade kan styrka detta.
- Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljning eller leverans.
- 39.5 Datumfel i datorfunktion** Försäkringen gäller inte för skada, kostnad, skadeståndsskyldighet, annat ansvar eller tvist som direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med datumfel i datorfunktion.
- För egendoms- och avbrottsförsäkring tillämpas inte detta undantag vid skadehändelserna brand, explosion eller för skada genom luftfartyg som störtat eller genom föremål som fallit ned från luftfartyg.
- 39.6 Dammgennombrott** Ersättning lämnas inte för skada eller skadestånd till följd av dammgennombrott.
- 39.7 Vulkanutbrott** Ersättning lämnas inte för skada genom vulkanutbrott.
- 41 Åtgärder vid skada**
- 41.1 Räddningsplikt** Den försäkrade skall efter förmåga
- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
  - begränsa skada som redan inträffat
  - snarast möjligt omhänderta och skydda skadad egendom
  - utan uppskov vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade rörelsens drift
  - söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften.
- 41.1.1 Räddningsplikt vid ansvarsförsäkring** Den försäkrade skall efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa omedelbart och begränsa skada som redan inträffat.
- Detta innebär att
- den försäkrade är skyldig att begränsa verkningarna av händelse som kan medföra skadeståndsskyldighet
  - den försäkrade skall medverka till att eventuell återkravs rätt mot tredje man bevaras
  - de föreskrifter som Moderna Försäkringar meddelar skall följas.
- 41.2 Påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt** Om den försäkrade uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte iakttagit sin räddningsplikt enligt ovan och om det kan ha varit till men för Modern Försäkringar, är Moderna Försäkringar berättigad till skäligen avdrag på den ersättning som annars borde ha utgått, eller till fullständig befrielse från ersättningskyldighet.
- 41.3 Räddningskostnad** Moderna Försäkringar ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt punkt 41.1, om de med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.
- I samband med sådan egendomsskada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för skada som uppkommit genom att försäkrad egendom vid skäligen räddningsåtgärd skadats, förkommit eller stulits. Ersättning lämnas dock inte om gottgörelse kan fås från annat håll. Försäkringsbeloppet utgör högsta ersättning vid förstariskförsäkring för skada, räddnings- och röjningskostnader.
- 41.3.1 Ansvarsförsäkring** Ersättning lämnas dock inte för att avvärja befarad skada på grund av defekt hos levererad produkt/egendom.
- Ersättning lämnas inte heller för kostnad för sanering av egen egendom eller på fastighet som ägs, hyrs eller annars nyttjas av den försäkrade.

41.3.2 Avbrotts- och
hyresförlustförsäkring

Räddningskostnader ersätts med högst de belopp varmed åtgärderna minskat förlusten. Medför sådan kostnad nytta även under eventuell karenstid eller efter ansvarstidens slut, ersätts högst det belopp som kan anses falla på ansvarstiden med undantag av karenstiden.

42 Skadereglering – Preskription

42.1 Påföljd vid åsidosättande
av skyldighet

Om den försäkrade inte iakttar sina skyldigheter enligt bestämmelserna i punkt 42 Skadereglering och om det kan ha varit till men för Moderna Försäkringar, är Moderna Försäkringar berättigad till skäligt avdrag på den ersättning som annars borde utgå, eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

42.2 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättnings- eller skadeståndskrav skall anmälas till Moderna Försäkringar så snart som möjligt, dock senast inom sex månader från det att den försäkrade fått kännedom om skadan.

Vid inbrott eller annat brott skall polisanmälan göras och polisintyg insändas till Moderna Försäkringar.

42.2.1 Ansvarsskada

Skadeståndskrav skall vidarebefordras till Moderna Försäkringar snarast efter det att den försäkrade fått dem. Om skadeståndskravet inte framförts till Moderna Försäkringar inom 6 månader, efter det den försäkrade fått sådant, är Moderna Försäkringar fritt från ersättningsskyldighet.

42.2.2 Rättsskyddsskada

Den försäkrade skall inom 6 månader från det att han fick kännedom om försäkringsfallet anmäla detta till Moderna Försäkringar. Anmäls försäkringsfallet senare kan försäkringsersättningen sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning förlorar sin rätt, om han inte väcker talan mot bolaget inom 3 år från det han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i vart fall 10 år från det att anspråket tidigast hade kunnat göras gällande.

Anmärkning

Vid tvist enligt rättsskyddsförsäkring anses försäkrad ha fått kännedom om att anspråket kunde göras gällande när ombud anlitas i tvist.

42.5 Ersättningskrav

Ersättningskrav skall framställas till Moderna Försäkringar snarast efter det att skadan uppkommit och senast 6 månader från det den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning. Framställs kravet senare är Moderna Försäkringar fritt från ansvar.

Den försäkrade är skyldig att specificera sitt ersättningskrav och på anmodan lämna förteckning över försäkrad egendom – skadad och oskadad – med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan. Den försäkrade är även skyldig att på anmodan styrka ersättningskravet genom att lämna de upplysningar som står till buds och genom att tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma Moderna Försäkringars ansvar och ersättningsens storlek och ersättningsens storlek.

42.6 Preskription

42.6.1

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning måste väcka talan mot försäkringsbolaget inom 3 år efter att ha fått kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i vart fall inom 10 år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande. Annars går rätten till ersättning förlorad.

Om anspråk på ersättning har framställts inom ovan nämnda tid, är fristen enligt första stycket alltid minst tre månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

- 42.6.2 Om Moderna Försäkringar finner att anspråk på försäkringsersättning inte kan godkännas, har Moderna Försäkringar rätt att förkorta fristen enligt punkt 42.5.1 första stycket genom att förelägga försäkringstagaren att väcka talan senast inom 6 månader från föreläggandet. Om försäkringstagaren inte följer sådant föreläggande är rätten till ersättning förlorad.
- 42.7 Skadeersättningsregler Moderna Försäkringar har rätt att istället för att betala kontant ersättning i övrigt föreskriva att skadad egendom återställs eller att tillhandahålla annan likvärdig egendom. Moderna Försäkringar är inte skyldigt att överta skadad egendom, men har rätt att efter värdering helt eller delvis överta egendomen. Kommer egendom för vilken ersättning utgetts tillräta, skall egendomen snarast ställas till Moderna Försäkringars förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar den ersättning han fått för denna.
- 42.8 Hyresförlust- och avbrottskada Hyresförlustskada och avbrottskada regleras efter ansvarstidens slut. Försäkringstagaren skall senast 3 månader efter ansvarstidens slut till bolaget överlämna skriftligt ersättningskrav, upprättat i överensstämmelse med de för försäkringen gällande villkoren. Försäkringstagaren är pliktig att med alla till buds stående medel gå Moderna Försäkringar tillhanda vid skadeutredningen.
- 42.9 Skyldighet att lämna upplysningar Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål lämna Moderna Försäkringar handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för skadeutredning.
- 42.10 Bedrägliga uppgifter Om den försäkrade svikligen uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.
- 42.11 Skyldighet att utreda, vittna med mera Den försäkrade är skyldig att utan ersättning verkställa de utredningar, analyser och undersökningar med mera, som är av betydelse för bedömning av skadefallet och den försäkrades ansvar, vilka kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. Den försäkrade är även skyldig att utan ersättning vid rättegång tillse att i nödvändig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.
- 42.12 Dokumentationsplikt Dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar skall i rimlig omfattning förvaras och på Moderna Försäkringars begäran uppvisas vid inträffad skada.
- Om den försäkrade inte iakttar sina skyldigheter och det kan antas vara till men för Moderna Försäkringar, är Moderna Försäkringar berättigat till skäligt avdrag på den ersättning, som annars borde ha utgått.
- 42.13 Stämning och rättegångskostnad Om den försäkrade instämnes till domstol eller erhåller uppgift om att så kommer att ske, skall detta omedelbart anmälas till Moderna Försäkringar. Moderna Försäkringar utser rättegångsombud.
- Om den försäkrade inte iakttar dessa skyldigheter kan en dom om ersättningsskyldighet inte åberopas mot Moderna Försäkringar och inte heller ersätts rättegångskostnader.
- 42.14 Uppgörelse i godo Om den försäkrade utan Moderna Försäkringars tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningskrav eller utbetalar ersättning, är Moderna Försäkringar fritt från ansvar om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.
- Den försäkrade är – om Moderna Försäkringar så önskar – skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande.
- Har Moderna Försäkringar förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver skadestånd, är Moderna Försäkringar fritt från skyldighet att svara för därefter uppkommen kostnad, skadestånd samt att företa ytterligare utredning.

- 42.15 Ansvarsbegränsning** Medför ansvarsbegränsning i avtal inskränkning i försäkringstagarens skadeståndsskyldighet och avstår försäkringstagaren från att åberopa ansvarsbegränsningen, föreligger inte ersättningsskyldighet för Moderna Försäkringar.
- 42.16 Dröjsmålsränta** Moderna Försäkringar betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som åligger honom enligt skaderegleringsbestämmelserna.
- 42.17 Skadebesiktning** Moderna Försäkringar har rätt att låta besiktiga skada samt utfärda anvisningar för reparation och att tillvarata skadad egendom innan reparationsåtgärder vidtas. Meddelar Moderna Försäkringar anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering är den försäkrade skyldig att följa dessa.
Iakttar inte den försäkrade vad som här sagts är Moderna Försäkringars ansvar begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.
- 42.18 Förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt** För den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt gäller bestämmelserna i lag (2005:105) om säkerhetsrätt i försäkringsersättning.
- 42.19 Panträtt i lösöre** Den som har panträtt i lösöre har inte någon företrädesrätt till försäkringsersättning.
- 42.20 Företagsinteckning** Har den som har rätt enligt företagsinteckning anmält namn och adress hos Moderna Försäkringar, så har denne, om skadan avser företagsintecknad egendom, företrädesrätt till ersättning för skada som ersätts genom brandförsäkringen.
Företrädesrätten gäller endast om ersättningsbeloppet överstiger 10 % av värdet av den skadade egendomen.
- 42.21 Personuppgiftslagen (PUL)** De personuppgifter om försäkrad som vi behandlar är nödvändiga för att Moderna Försäkringar skall kunna administrera försäkringen och fullgöra våra avtalsförpliktelser, samt för att kunna fullgöra förpliktelser enligt lag. Uppgifterna kommer normalt från försäkringstagaren eller från annat bolag som vi samverkar med.
Personuppgifterna utgör vidare underlag för bland annat marknads- och kundanalyser, affärs- och metodutveckling, statistik och riskhantering, marknadsföring och Moderna Försäkringars service i övrigt.
Personuppgifterna kan för angivna ändamål komma att lämnas till andra bolag som vi samverkar med, eller till myndigheter som begärt uppgift.
Enligt personuppgiftslagen har berörd rätt att få information om vilka personuppgifter som vi behandlar om denne. Sådan begäran skall vara skriftlig och ställas till "Pul-ansvarig" på Moderna Försäkringars adress. Begäran av rättelse av personuppgift kan göras till samma adress.

43 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning skall betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt punkt 41.

Den del av ersättningen, som kan tillkomma den försäkrade om försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, skall betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade visat att så skett.

Om myndighetsförbud att återuppföra skadad byggnad överklagats och Moderna Försäkringar på grund av detta väntat med att betala ut ersättningen, skall ersättningen betalas senast 1 månad efter det att Moderna Försäkringar fått kännedom om att överklagandet inte lett till ändring.

44 Dubbelförsäkring

Är intresse som omfattas av denna försäkring försäkrat även genom annan försäkring och finns i denna förbehåll om dubbelförsäkring gäller samma förbehåll för båda försäkringarna. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i 6 kap. 4 § försäkringsavtalslagen (FAL). Om dubbelförsäkringsöverenskommelse gäller mellan de försäkringsbolag som har lämnat försäkring för samma risk, skall fördelningen istället ske i enlighet med denna.

45 Force Majeure

Moderna Försäkringar är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller iståndsättande av skadad egendom fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution och uppror eller på grund av arbetsmarknadskonflikt, konfiskation eller nationalisering, rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

Förbehållet i fråga om arbetsmarknadskonflikt gäller även om Moderna Försäkringar vidtagit eller är föremål för konfliktåtgärder.

46 Återkrav

Moderna Försäkringar inträder i den försäkrades rätt till skadestånd med anledning av skadan, i den mån denna omfattas av försäkringen och har ersatts av bolaget.

Om den försäkrade efter skada inträffat avstår från sin rätt till ersättning av annan eller från återkravs rätt, begränsas Moderna Försäkringars ersättningsskyldighet i motsvarande mån och utgiven försäkrings ersättning skall återbetalas till Moderna Försäkringar.

47 Försäkringsavtalslagen med mera

För denna försäkring gäller i övrigt bestämmelserna i Försäkringsavtalslagen (2005:104) och övrig svensk rätt.

DEFINITIONER – FÖRKLARINGAR

Annans egendom	Härmed avses egendom tillhörig annan och som är i försäkringstagarens vård. Egendomen skall ha direkt samband med den försäkrade verksamheten, såsom deponerade konst- och museiföremål eller liknande. I värdet av egendomen ingår även de kostnader försäkringstagaren lagt ned på denna egendom.
Ansvarstid	Med ansvarstid vid följskada och hyresförlust avses den längsta tid under vilken ersättning kan lämnas räknat från den dag egendomsskada inträffar.
Apparat för bild- och/eller ljudåtergivning	Med apparat för bild- och/eller ljudåtergivning avses exempelvis radio- och TV-apparater, projektorer, videobandspelare, plasma- och LCD-skärmar, CD- och DVD-spelare, mobiltelefon etcetera.
Arbetstagares egendom	Härmed avses arbetstagares (objekttyp) <ul style="list-style-type: none"> • personliga lösegendom som kan försäkras enligt Moderna Försäkringars hemförsäkringsvillkor, dock inte egendom hänförlig till objekttypen pengar och värdehandlingar • egendom, som omfattas av gällande kollektivavtal.
Arbetsområde	Med arbetsområde avses det område samt därtill hörande tillfällig upplagsplats som försäkrad disponerar vid utförande av entreprenad-, installations-, montage-, eller reparationsarbete i samband med byggnads- eller montageverksamhet. Till arbetsområde räknas inte den försäkrades ordinarie, permanenta arbetsplats, till exempel kontor, verkstäder, förråd, grustag eller stenkross.
Avbrottstid	Med avbrottstid avses den tidsperiod under vilken egendomsskadan eller strömavbrottet påverkar verksamhet.
Bergras	Se jordskred.
Boendes egendom	Med boendes egendom avses boendes (hyresgäst/bostadsrättshavare) personliga lösegendom enligt nedan: <ul style="list-style-type: none"> • lösöre som ägs, hyrs eller lånas av den boende och som endast används för dennes privata bruk • lösöre som ägs av boende och som denne använder i verksamhet och som inte ersätts av verksamhetens försäkring • egen fast inredning för vilken den boende ansvarar för i lägenhet som den boende hyr och själv bor i • hundar, katter, burfåglar och akvariefiskar som tillhör den boende.
Bostadsrättsförening	Med bostadsrättsförening avses förening som bedriver verksamhet enligt Bostadsrättslagen (1991:614). Med bostadsrättsförening likställs ekonomisk föreningar som har till syfte att upplåta bostäder åt sina medlemmar utan begränsning i tiden (bostadsföreningar).
Bostadsohyra	Med bostadsohyra avses följande insekter: pälsänger, fläskänger, silverfisk, mjölbagg, brödbagg, plattbagg, kackerlackor och vägglöss.
Brand	Med brand förstås eld som kommit lös. Som brandskada anses inte skada genom hetta från eldstad eller genom att glöd eller upphettat föremål, som inte är i brand, sveder eller bränner hål utan att brand uppstår.
Byggherre	Med byggherre avses ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.
Byggnad (objekttyp)	Med byggnad avses byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enligt 2 kap 2 Jordabalken, som lyder " Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd om det är ägnat åt stadigvarande bruk för byggnaden

eller del av denna. Såsom fast avbalkning, hiss, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annat sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innerfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling
- butiklokal: hylla, disk och skyltfönsteranordningar
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning
- ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör ej till byggnaden".

Till byggnad räknas även oljetank och bränsle inom fastigheten, avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning.

Byggnadsverksamhet

Med byggnadsverksamhet avses husbyggnads- och anläggningsverksamhet schaktning och grundarbeten. Till husbyggnadsverksamhet räknas även installation och montering av fast inredning och annat som är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden exempelvis hiss och fläktsystem och som enligt reglerna i 2 kap 2 Jordabalken hör till byggnad. Hit räknas dock inte sådan verksamhet som är att hänföra till montageverksamhet.

Dagsvärde

Härmed avses marknadsvärdet vid viss tidpunkt. Kan detta inte fastställas (ekonomiskt värde) utgör dagsvärdet nyanskaffningsvärdet med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet, belägenhet eller annan omständighet.

Datainformation

Härmed avses den information som lagras på datamedia.

Datamedia

Med datamedia avses databärare, det vill säga det fysiska underlag på vilket data registreras och lagras, till exempel cd, dvd och magnetband.

Datamediaskåp

Datamediaskåp skall ha sådan motståndskraft att, vid brand i omgivningen, temperaturen i skåpet efter en timmes brand inte överstiger 65°C, och att den relativa fuktigheten inte överstiger 85 %.

Datavirus

Med datavirus avses att program eller instruktioner kopierar sig själva, "smittar", till andra existerande program och filer och åstadkommer oönskade effekter.

Dator

Med dator avses

- dator
- databehandlingsutrustning (maskinvara) med tillhörande in- och utenheter som till exempel bildskärm, tangentbord, mus, cd-läsare, skrivare, modem, skanner, datavideoprojektor, digitaliseringsbord, nätverkskablage, nätverksutrustning och digital utrustning, till exempel digitaliseringskameror och digitala kopiatorer.

Datorfunktion

Med datorfunktion avses komponent eller funktion i enhet för elektronisk behandling av data, inbegripet hårdvara och mjukvara i dator eller mikroprocessor, inklusive så kallade inbäddade system.

Datumfel

Med datumfel avses fel eller störning som innebär att datorfunktion i samband med

- viss tidsperiod eller övergång från en tidsperiod till annan
- visst kalenderdatum eller övergång från ett datum till ett annat

- visst kalenderdatum eller övergång från ett datum till ett annat helt eller delvis upphör att fungera eller upphör att lämna data eller annan information på det sätt eller av det slag som är avsett eller förväntat med hänsyn till datorfunktionens ändamål.

Elektrisk utrustning	Med elektrisk utrustning avses elektrisk maskin, apparat, kabel, eller annan elektrisk eller elektronisk enhet.
Elfenomen	Med elfenomen avses plötslig och oförutsedd inverkan av producerad elektricitet, till exempel kortslutning, överslag, ljusbåge eller överspänning.
Explosion	Med explosion förstås en ögonblicklig uppträdande kraftyttring, försäkrad av gasers eller ångors strävan att utvidga sig. För att explosion skall anses föreligga ifråga om behållare eller kärl av vad slag som helst (såsom ångpanna, cylinder eller annat kärl för ånga, gas eller vätska samt kokare) förutsätts dessutom att behållarens väggar skadas till så stort omfång, att genom utströmning av gas eller ånga eller ångbildande vätska trycket inom och utom behållaren ögonblickligen utjämnas. Som explosion anses däremot inte bristning som uppkommer genom undertryck - implosion.
Fastighetsinventarier	Med fastighetsinventarier avses på fastigheten <ul style="list-style-type: none"> • befintlig egendom för fastighetens skötsel samt reservdel och dubblett till föremål som tillhör byggnad, dock inte registreringspliktiga motordrivna fordon och släpfordon till dessa • befintliga inventarier som fastighetsägaren anskaffar för lägenhets- eller lokalinnehavarens gemensamma bruk • befintligt byggnadsmaterial som fastighetsägaren anskaffat för fastighetens underhåll och som är upplagt inom fastigheten. Som byggnadsmaterial betraktas härvid även sådan egendom, som utgjort byggnads tillbehör till den fasta egendomen, men lossgjorts från denna.
Fastighetsmaskin	Härmed avses till byggnad hörande och inom fastigheten befintligt system för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas och elektricitet hiss- och rulltrappa eller annan anordning för personbefordran tvätt, kyl- och frysanläggning för gemensamt bruk i fastigheten.
Fullvärdesförsäkring	Fullvärdesförsäkring av byggnad innebär att ett kalkylvärde fastställts enligt av Moderna Försäkringar godkänd värderingsmetod. Kalkylbeloppet kan anges som försäkringsbelopp men fullvärdesförsäkring kan också vara beloppslös. Moderna Försäkringar ersätter uppkommen skada även om ersättningen överstiger försäkringsbeloppet, under förutsättning att till Moderna Försäkringar lämnade uppgifter är riktiga. Försäkringstagaren skall underrätta Moderna Försäkringar om ny-, till- eller ombyggnad eller annan därmed jämförlig förbättring av fullvärdesförsäkrad byggnad så att premieunderlaget blir korrekt, se kapitel XX Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF, punkt 35. Med fullvärdesförsäkring för maskinerier eller varor avses att ersättning lämnas intill egendomens fulla värde, utan tillämpning av regler för underförsäkring, under förutsättning att till Moderna Försäkringar lämnade uppgifter är riktiga. För fullvärdesförsäkrade maskinerier eller varor gäller de ersättningsregler som gäller för helvärdesförsäkring. Vid fullvärdesförsäkring för maskinerier eller varor anges högsta ersättning vid egendomsskada i försäkringsbrev/bevis.
Förtroendevaldas egendom	Härmed avses personlig lösegendom som tillhör förtroendevald och som kan försäkras enligt Moderna Försäkringars gängse hemförsäkringsvillkor, dock inte pengar och värdehandlingar.

Förstarisikförsäkring	Gäller försäkringen med första risk ersätts uppkommen skada, inklusive räddnings- och röjningskostnader, högst intill försäkringsbeloppet.
Försäkringslokal	Som en och samma försäkringslokal avses samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren. Som försäkringslokal anses inte fordon, arbetsredskap, fartyg, luftfartyg, plasthall, tält, container, skåp, kista, försäljningsautomat eller liknande.
Försäkringstagaren	Med försäkringstagare avses den juridiska person med vilken Moderna Försäkringar ingått avtal om försäkring.
Glas	Med glas jämställs plastmaterial, såsom material av polykarbonat, akrylplast eller liknande som används i stället för glas.
Godkänt lås	Med godkänt lås (låsenhet) avses instickslås, slutbleck och hänglås med beslag som är upptagna i Säkerhetsguiden, utgiven av Svenska Stölskyddsföreningen, för respektive skyddsklass. Med instickslås förstås lås som är monterat i urtag i dörrkanten och som utgörs av tillhållarlås med minst sju tillhållare eller cylinderlås med dubbelcylinder.
Helvärdesförsäkring	Försäkringsbeloppet skall minst motsvara nyanskaffningsvärdet för att full försäkring skall föreligga.
Heta arbeten	Med heta arbeten avses brandfarliga arbeten som svetsning, skärning och lödning samt isolering, takbeläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och andra arbeten som medför uppvärmning eller gnistbildning.
Hårdvarulås	Med hårdvarulås avses kopieringsskydd för programvara i form av en, utanför dator placerad, dosa innehållande ett PROM-minne som kvitterar och godkänner användandet av programvara.
Inbrott/Utbrott	Med inbrott/utbrott förstås att någon olovligen <ul style="list-style-type: none"> • med våld brutit sig in i eller ut ur lokal • tagit sig in i eller ut ur lokal med för låset avsedd nyckel eller kod, som åtkommit genom rån eller genom inbrott i lokal som uppfyller för försäkringsavtalet gällande inbrottskyddsklass eller bostad som uppfyller aktsamhetskraven enligt Moderna Försäkringars hemförsäkringsvillkor.
Index – prisändring	Med prisändring enligt ovan avses ändring av index enligt Sveriges Försäkringsförbunds statistik "Industri och prisbasbelopp".
Inkrypningskydd	Med inkrypningskydd avses skyddsanordning för öppning i omslutningsytor (vägg, golv och tak) som syftar till att försvåra för obehörig att ta sig in genom öppningen, till exempel stålgaller.
Installation	Med installation avses system eller anordning med anslutna föremål, till exempel värmepanna, cirkulationspump, expansionskärl, värmeväxlare, kyl- eller frysanläggning, antennenläggning, hiss, ledningssystem för kallvatten, varmvatten, värme, avlopp, ventilation, gas, elektricitet eller liknande.
Jordras	Se jordskred.
Jordskred med mera	Med skada genom jordskred, jordras och bergras förstås att jordmassor, klippblock och stenar oförutsett och plötsligt kommit i rörelse och avsevärt ändrat läge.
Karens och karenstid	Med karens avses den tid under vilken ersättning inte lämnas för uppkommet bortfall av täckningsbidrag orsakat av avbrott räknat från den tidpunkt egendomsskadan inträffat.

Kavitation	<p>Kavitation innebär uppkomst av hålrum, blåsor i hastigt strömmande vätska, när vätsketrycket lokalt sjunker till ett värde nära vätskans ångtryck vid ifråga varande temperatur. De invid materialytan uppkomna hålrummen kan störta samman under slagverkan till exempel vid propellrar, vattenturbiner eller rörförträngningar. Två huvudtyper av kavitationsangrepp kan särskiljas, nämligen</p> <ul style="list-style-type: none"> • kavitationserosion, varvid angreppet är enbart mekaniskt • kavitationskorrosion, varvid angreppet utgörs av samtidig korrosions- och kavitationserosion.
Konstverk	<p>Härmed avses statyer, byster, skulpturer, tavlor, med flera föremål som framställs huvudsakligen för utsmyckningsändamål och vars värde betingas av det konstnärliga utförandet.</p>
Korrosion	<p>Korrosion definieras enligt Tekniska Nomenklaturcentralen som "angrepp på ett material genom kemisk eller elektrokemisk reaktion med omgivande medium". Kemisk korrosion förekommer i torr miljö, till exempel i torra gaser eller i vattenfria organiska vätskor. I närvaro av vatten sker korrosion genom elektrokemiska reaktioner.</p>
Kulvertanläggning	<p>Med kulvertanläggning avses ett i mark utanför byggnad anlagt ledningssystem avsett för distribution av värme, vatten, gas, el eller avlopp.</p> <p>Ledningssystemet skall bestå av</p> <ul style="list-style-type: none"> • ett eller flera mediarör • värmeisolering • skyddshölje samt • eventuell kulvertkammare <p>Till kulvertanläggning räknas inte under- eller abonnentcentraler med därtill hörande utrustning.</p>
Kunders egendom	<p>Med kunders egendom avses kunder tillhörig egendom som är i försäkringstagarens vård (objekttyp) och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. Kunders egendom bestående av stöldbegärlig egendom skall särskilt anges i försäkringsbrevet.</p>
Källarlokal	<p>Med källarlokal avses här lokal vars golv helt eller delvis är beläget minst en meter under intilliggande marknivå. I byggnad med flera under varandra liggande källarvåningar gäller särskilda bestämmelser endast för den lägst belägna våningen.</p>
Lavin	<p>Se jordskred.</p>
Levererad produkt	<p>Med levererad produkt avses produkt eller egendom som den försäkrade eller annan för dennes räkning sålt, levererat eller åtagit sig att uppföra eller satt i omlopp på annat sätt.</p>
Läkemedel	<p>Med läkemedel avses läkemedel enligt läkemedelslagen (1992:859).</p>
Lönesumma/lönekostnad	<p>Med lönesumma avses</p> <ul style="list-style-type: none"> • för aktiebolag och ekonomiska föreningar den under senaste räkenskapsåret redovisade lönesumman (kontant bruttoersättning och värdet av kost, bostad och bil minskat med kostnadsavdrag) för samtliga anställda – det vill säga summan (årslönesumman) av de månatliga redovisningar som under rubrik "Avgiftsunderlag A" i Riksskatteverkets blankett "Uppbördsdeklaration" lämnad till skattemyndigheten, dock lägst 5 prisbasbelopp • för övriga företag och enskilda näringsidkare dels lönesumman enligt ovan, dels det belopp (lön, arvode etcetera) som varje i företaget sysselsatt delägare för samma tid, som avses enligt ovan, tagit ut ur rörelsen, dock lägst 5 prisbasbelopp för varje delägare och år. Omfattar det senaste räkenskapsåret längre eller kortare tid än 12 månader skall en omräkning till motsvarande 12 försäljningsmånader göras.

Maskinerier (objekttyp)	<p>Med maskinerier avses egendom som inte är hänförlig till annan objekttyp och som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning eller är särskilt undantagen.</p> <p>Till maskinerier hänförs sålunda bland annat</p> <ul style="list-style-type: none"> • maskiner, inventarier, ledningar (dock inte kulvert), som inte är att hänföra till objekttypen byggnad • dator och datamedia • förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel • reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap • utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal • trycksaker såsom kataloger och reklamtryck, varuprover • returemballage • fast inredning som tillhör hyresgäst • egendom anskaffad för uthyrning eller leasing • modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster såväl aktuella som inaktuella. <p>Anmärkning</p> <p>Med inaktuella modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster avses inte föremål som normalt tillverkas, lagerförs eller anges i gällande katalog eller standardiseringsnorm.</p>
Miljöskada	<p>Med miljöskada förstås skada genom</p> <ul style="list-style-type: none"> • förorening av vattendrag, sjöar eller andra vattenområden, • förorening av grundvatten, • ändring av grundvattennivån, • luftförorening, • markförorening, • buller, • skakning eller annan liknande störning.
Montageverksamhet	<p>Med montageverksamhet avses montage eller installation av maskiner och annan mekanisk eller elektrisk utrustning för industriell verksamhet som tillförts fastighet som helt eller delvis inrättats för detta ändamål.</p>
Nordamerika	<p>Med Nordamerika avses Amerikas Förenta Stater och Kanada, med territorier och besittningar samt andra områden som lyder under dessa länders lagstiftning.</p>
Nyanskaffningsvärde	<p>Med nyanskaffningsvärde förstås ifråga om</p> <ul style="list-style-type: none"> • byggnad, den kostnad som skulle ha uppkommit, om byggnaden färdigställdes som ny vid viss tidpunkt. I värdet skall inräknas alla kostnader som fordras för att byggnaden skall kunna tas i bruk. Här inräknas inte kostnader för byggnadsgrund eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta • maskinerier, den kostnad som skulle ha uppkommit, om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffats som nytt vid viss tidpunkt. I värdet skall inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet skall kunna tas i bruk, dock inte kostnader för maskinfundament under såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta.
Objekttyper	<p>Försäkrad egendom indelas i följande objekttyper</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbetstagares och förtroendevaldas egendom • Byggnad • Kunders egendom • Maskinerier • Pengar och värdehandlingar • Ritningar och arkivalier samt datamedia • Trädgård, tomt och markinventarier • Varor.

Olycksfall	Med olycksfall avses här kroppsskada som person ofrivilligt drabbas av genom plötslig yttre händelse, som inte orsakats av överfall, misshandel eller annat uppsåtligt våld.
PCB	PCB står för PolyChlorinated Biphenyls (polyklorerade bifenyler). PCB är en kemisk produkt som marknadsförs under ett stort antal varumärken.
Pengar och värdehandlingar (objekttyper)	Med pengar och värdehandlingar avses <ul style="list-style-type: none"> • pengar och gällande frimärken • aktier, obligationer, kuponger, inlösta lottsedlar, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordringsbevis eller värdebevis, till exempel färd- och inträdesbiljetter, månads- eller årskort, förköpshäften samt telefonkort. Som värdebevis avses inte bank- och kreditkort eller liknande.
Person som har väsentligt inflytande	Med person som har väsentligt inflytande avses arbetstagare som i aktiebolag, tillsammans eller var för sig, kontrollerar mer än 5 % av aktiernas röstvärde i det försäkrade bolaget eller i dess dotterbolag.
Prisbasbelopp	Med prisbasbelopp avses det belopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år då skadan inträffade. Vid beräkning av självrisk uttryckt i prisbasbelopp avrundas självrisken nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckt i prisbasbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.
Prisändring – index	Med prisändring enligt ovan avses ändring av index enligt Sveriges Försäkringsförbunds "Indexmeddelande – Industri och Civil".
Ras	Se Jordskred.
Revision	Med revision avses revision och kontroll av den försäkrade verksamheten utförd av lämplig revisor och i enlighet med vad som är brukligt inom den försäkrade verksamheten. Revisionen skall bland annat bestå i granskning av följande: <ul style="list-style-type: none"> • Verifikationer – fakturor, sociala avgifter med mera • Bokföringsorder, attest och utanordning av utbetalningar • Löpande bokföring och bokslut • Kontoutdrag och saldobesked från bank/giro. Den som utför revisionen skall ha nödvändig kunskap om revisionsarbete samt förmåga att analysera utfallet av revisionsarbetet.
Ritningar, arkivalier och datainformation	Med ritningar, arkivalier och datainformation avses <ul style="list-style-type: none"> • originalritningar och andra originalhandlingar, till exempel manuskript, bokföringshandlingar, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm • tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande • den information som är lagrad på datamedia.
Rån	Rån förutsätter våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara. Häri innefattas även lindrigare våld på person förutsatt att våldet och tillgreppet omedelbart uppfattas av den som utsatts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.
Servisledning	Med servisledning avses i <ul style="list-style-type: none"> • va-installation – ledning som sammanbinder byggnad eller fastighet med förbindelsepunkt • elinstallation – huvudledning med vilken abonnentanläggning ansluts till elleverantörens distributionsnät.

Skada genom levererad produkt	Med skada genom levererad produkt förstås skada orsakad av defekt som funnits hos produkten när den sattes i omlopp eller därefter tillförts produkten genom åtgärd som den försäkrade eller för hans räkning annan person vidtagit.
Skog med mera	Med skog avses skogsmark enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152). Med skogsprodukter avses rundvirke som härrör från försäkringsstället. Med växande skog avses växande skog på skogsmark.
Skyddsklass	Med skyddsklass menas den nivå på inbrottskydd som ställs på det mekaniska inbrottskyddet för försäkringslokalen. Skyddsklassen delas in i 3 klasser. Beskrivning av de olika skyddsklasserna framgår av "Regler för mekaniskt inbrottskydd, SSF 200", utgivna av Svenska Stöldskyddsföreningen.
Småbåtar	Härmed avses kanot, roddbåt, båt med utombordsmotor högst 7,5 kW, segelbåt med segelyta högst 10 m ² , avsedda för till exempel räddnings- eller fritidsverksamhet.
Speciella byggnader	Härmed avses <ul style="list-style-type: none"> • byggnad av kulturhistoriskt eller konstnärligt värde • hotell, pensionat, restaurang, teater, museum eller utställningshall i de fall sammanlagt mer än 25 % av byggnadens totala våningsyta upptas av något eller några av dessa riskslag • bibliotek, som inom en och samma byggnad inrymmer mer än 100 000 bokband • jordbruk- såväl i drift som nedlagt – med ekonomibygnad vars grundyta överstiger 399m² • kraftverk, värmeverk, gasverk eller oljedepå • byggnad vars totala våningsyta överstiger 999 m² och som inrymmer industri, yrkesskola, materialgård eller förråd • plasthall och tält.
Storm	Med storm förstås vind med hastighet av minst 21 meter per sekund.
Stöldbegärlig egendom	Med stöldbegärlig egendom avses varor och kunders egendom bestående av <ul style="list-style-type: none"> • föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar • antikviteter, konstverk och äkta mattor • ur avsedda att bäras (till exempel fick- och armbandsur, hängur) • datorer, datorprogram, GPS-utrustning • elektroniska musikinstrument, kameror och andra apparater* för bild- och/eller ljudåtergivning samt tillbehör till dessa, dock inte kablar, sladdar och kontakter • skinnkläder, pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberedda skinn • tobak, vin och sprit • vapen och delar av vapen.
Terrorism	Med terrorism avses en handling, inkluderande men inte begränsad till, användandet av tvång eller våld och/eller hot om detsamma, av person eller grupp(-er), vare sig någon handlar enskilt eller på någons uppdrag av eller i liering med en organisation(-er) eller regering (-ar), utförd av politiska, religiösa, ideologiska eller etniska syften eller skäl, innefattande avsikten att påverka en regering och/eller försätta allmänheten, eller delar av allmänheten, i fruktan.
Transport	Med transport avses transport till och från ordinarie försäkringsställe med försäkringstagarens egna, hyrda eller leasade fordon samt under lastning och lossning i samband med sådan transport under förutsättning att försäkringstagaren står faran för godset.
Trädgård, tomt och markanläggning (objekttyp)	Härmed avses fastighetens mark, asfaltbeläggning, växtlighet, stängsel, staket, flaggstång och annan anordning för stadigvarande bruk inom fastigheten (till exempel utomhusbelysning, anslutning för motorvärmare, parkeringsautomat, skulpturer, lekplatsutrustning, brygga), dock inte brunn eller vattentäkt.

Underförsäkring och påföljd	<p>Vid underförsäkring är försäkringsbeloppet lägre än nyanskaffningsvärdet.</p> <p>Vid helvärdesförsäkring reduceras vid underförsäkring skadeersättningen enligt förhållandet mellan försäkringsbeloppet och nyanskaffningsvärdet.</p>
Utbrott	<p>Med utbrott förstås att någon olovligen med våld brutit sig ur eller med dyrk tagit sig ut ur lokal.</p>
Utleasad egendom	<p>Härmed avses egendom som av leasingbolaget leasas ut och vartill leasingbolaget har separationsrätt.</p>
Varor (objekttyper)	<p>Med varor avses</p> <ul style="list-style-type: none"> • råvaror • produkter i arbete • hel- eller halvfabrikat • varor anskaffade för försäljning • emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller säljas tillsammans med denna. Emballage av inventariekaraktär, som är avsett för upprepad sändning och egendom som anskaffats för uthyrning eller leasing hänförs till objekttypen Maskinerier. <p>Varor bestående av stöldbegärlig egendom skall särskilt anges i försäkringsbrevet.</p>
Vårdnadstagare	<p>Med vårdnadstagare avses person som för vård är stadigvarande bosatt i rum eller lägenhet ingående i av försäkringstagaren bedriven verksamhet.</p>
Vårdnadstagares egendom	<p>Med vårdnadstagares egendom avses sådan personlig egendom, som inte är skyddad av annan försäkring, och som är förvarad i rum eller lägenhet i institution vilken försäkringstagaren bedriver i egen regi.</p> <p>Moderna Försäkringars hemförsäkringsvillkor tillämpas.</p>
Våtrum	<p>Med våtrum avses inomhus beläget utrymme som har golvbrunn och för sin funktion försetts med våtisolering avsedd att förhindra utströmning.</p>
Värdeskåp	<p>Med värdeskåp avses värdeförvaringsenhet - enhet för skydd mot inbrott - som är klassificerade enligt standard angiven i "Teknisk information - Inbrottskyddande förvaringsenheter" utgiven av Sveriges Försäkringsförbund.</p>
Ytbeläggning	<p>Med ytbeläggning avses ytskikt eller beläggning till exempel målning, tapetsering, beklädnad på ytter- och innerväggar samt golvbeläggning (även våtisolering).</p>
Årsomsättning	<p>Med årsomsättning avses försäljningsvärdet enligt senast avslutat räkenskapsår för såld, levererad vara och/eller utförda tjänster exklusive mervärdesskatt. Omfattar det senaste räkenskapsåret längre eller kortare tid än 12 månader skall en omräkning till motsvarande 12 försäljningsmånader göras.</p>
Återställande	<p>Återställande innebär för</p> <ul style="list-style-type: none"> • byggnad, reparation eller återuppförande inom Sverige av samma eller lika ändamålsenlig byggnad för samma eller liknande ändamål • maskinerier, reparation eller återanskaffande av egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.
Överfall	<p>Med överfall förstås våld på person.</p>